65ste Jaargang No 5459

DAGBLAD

AMIGOE di CURAÇAO

Vrijdag 25 Juni 1948

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling.

Advertentieprijs ƒ 1.—, ƒ1.25 en ƒ2.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao, Directeur A. C. Beerman.

Adres voor directie, redactie en administratie: Concientiesteeg 27. Postbus no. 80. tel. Directie en Administratie 1550. Redactie 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376: voor Aruba San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandse Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad Curaçao. Voor Holland, Amsterdamse Bank te Rotterdam.

Gouverneur Dewey van New York Republikeins Candidaat voor het presidentschap

THOMAS E. DEWEY
.... evenals in 1944....

DE STEMMINGEN OP DE REPUBLIKEINSE CONVENTIE.

Bij de eerste stemming op de Republikeinse conventie te Philadelphia kreeg Dewey 434 stemmen, Taft 224, Stassen 157, Vandenberg 62, Warren 59, J. Martin 18, Green 56, Baldwin 19, MacArthur 11, Driscoll 35, Reece 15 en Dirksen 1. Dewey had 114 stemmen te weinig om het candidaatschap voor het presidentschap te winnen. De benodigde stemmen hiervoor zijn 548.

De tweede stemming verliep als volgt: Dewey 515, Taft 274, Stassen 149, Vandenberg 62, Warren 57, MacArthur 7, Baldwin 19, Martin 1 en Reece 1.

Bij de tweede stemming ontbreken Dewey nog slechts 33 stemmen om gekozen te zijn.

De aanhangers van Dewey zijn zo zeker van zijn overwinning, dat zij reeds spreken over de verkiezing van de vice-president. Het schijnt, dat hiervoor Charles Halleck van Indiana het meest in aanmerking komt.

DEWEY GEKOZEN.

Alhoewel de telegrammen van gisterenavond en hedenmorgen van de AP niets meer melden over de derde stemming der Republikeinse Conventie, bleek gisteravond uit de radio reeds dat Dewey bij de derde stemming tot candidaat der Republikeinen werd gekozen voor het presidentschap.

Dus evenals in 1944 werd gouverneur Thomas Dewey van New York de keuze der Republikeinen. In 1944 werd hij met 1046 stemmen gekozen met 1 stem tegen. De enkele stem van Wisconsin ging toen naar generaal Douglas MacArthur. De toenmalige candidaat voor het vice-presidentschap was gouverneur Bricker van Ohio.

De Democratische tegenstander was Roosevelt met Truman als vice-president.

CANDIDATEN VOOR HET VICE-PRESIDENTSCHAP.

Thomas E. Dewey bleef vannacht de gehele tijd in vergadering met zijn politieke raadgevers in een poging te beslissen wie de candidaat zal zijn voor het Republikeinse vice-presidentschap en die met Dewey de campagne zal voeren bij de komende verkiezingen. Er is nog niet bekend wie gekozen werd.

Geconfereerd werd met Charles A. Halleck van Indiana, lid van het Huis van afgevaardigden; gouverneur Earl Warren van Californië. Een andere candidaat voor het presidentschap zijn John W. Bricken van Ohio, die reeds in 1944 vice-president was naast Dewey. Andere candidaten zijn nog Harold E. Stassen en gouverneur Dwight Green van Illinois.

Spannende crisis rondom de gebeurtenissen te Berlijn

Warschau-conferentie en Kominform-bijeenkomst beëindigd

Joodse regering in ballingschap te Washington

DE TOESTAND IN BERLIJN.

De Russen staakten het leveren van electriciteit in Berlijn en alle vervoer in West Berlijn, waar generaal Lucius Clay liet weten, dat de Noordamerikanen in geen enkel geval Berlijn zullen verlaten. Alle voedselverzendingen over de spoorwegen, komend uit West Duitsland werden stopgezet. Alle electriciteitsfabrieken in de Russische zone leverden geen stroom meer.

De Britten legden de verzendingen stil van steenkool en staal uit het Roergebied naar de Sovjetzone. Een Britse zegsman verklaarde, dat deze maatregel genomen was als tegenmaatregel. De Russen zeiden, dat zij het vrachtvervoer moesten stopzetten om technische redenen. De Britten antwoordden hierop echter, dat zij een dergelijke verklaring niet konden aanvaarden, omdat alles er opwijst, dat er geen enkele technische moeilijkheid bestaat.

In Berlijn heerst een oorlogssfeer. Noordamerikaanse soldaten met stalen helmen in gepantserde wagens, waarop machinegeweren, patrouilleren in de Noordamerikaanse sector. De militaire politie is met automatische geweren uitgerust.

VOEDSELBLOKKADE VAN BERLIJN.

De Russen gaven bevel, dat geen voedsel meer uit hun zone gezonden zal worden naar de sectoren in Berlijn, die door de Westerse Geallieerden bezet zijn. Gisteren reeds legden de Russen het verkeer op de spoorweg stil, waarover het voedsel vervoerd wordt uit de Westelijke bezette zones naar het door de Geallieerden bezette gedeelte van Berlijn. De blokkade maakt na nog alleen het vervoer van voedsel per vliegtuig mogelijk. In de sectoren van Berlijn, die onder bezetting staan van de Verenigde Staten van Noord Amerika, Engeland en Frankrijk wonen twee millioen mensen. Geallieerde deskundigen geven toe, dat het eventueel onmogelijk zal blijken voldoende voedsel per vliegtuig aan te voeren.

De Noordamerikaanse en Britse autoriteiten zeiden in de Westelijke sectoren van Berlijn een maand voedsel in voorraad te hebben en dat niemand gebrek zal lijden. De bevolking bleef uiterlijk kalm ten opzichte van de pogingen der Russische pers om de vrees voor honger en werkeloosheid onder de bevolking te verspreiden.

De voedselchef van het Noordamerikaanse militaire bestuur zeide, dat het bevel van de Russen om geen voedsel door te laten doorgegeven is aan de centrale voedselraad van het Duitse stedelijk bestuur. Het eerste onmiddellijk gevolg van de voedselstopzetting is, dat de kinderen van West Berlijn geen verse melk meer krijgen. Poedermelk wordt nu reeds verschaft. De Russen trokken zich ook terug uit de gezamenlijke voedselvoorraad, die door de vier bezettende mogendheden was opgezet en die gedurende bijna drie jaren Berlijn gevoed heeft.

OPGEHOUDEN TE BESTAAN.

Het Russisch militair bestuur te Berlijn verklaarde gisteren, dat het Geallieerde Bestuur te Berlijn practisch opgehouden heeft te bestaan als een bestuurslichaam van Berlijn.

EEN RUSSISCH DUITSLAND IN WORDING?

In Warschau is een conferentie begonnen tussen de acht ministers van Buitenlandse Zaken van Oost- en Centraal Europa. In Londense kringen wordt de bijeenkomst een poging genoemd om een tegenwicht te vinden voor het plan Marshall en de Westelijke Unie.

De conferentie beoogt alle Slavische landen als één man te winnen voor het Sovjet-Russisch plan tot vorming van een aparte staat in Oost-Duitsland met een hoofdkwartier te Leipzig.

SPOEDZITTING BRITSE KABINET.

Het Britse kabinet werd binnen twaalf uren voor een tweede bijzondere vergadering bijeengeroepen. Waarschijnlijk ter bespreking van de toenemende spanning in Berlijn. De minister van Buitenlandse Zaken, die zijn korte vacantie aan zee onderbrak, keerde gisteravond naar Londen terug. Ieder uur ontvangt Bevin berichten over de ontwikkeling in Duitsland.

VERGADERING KOMINFORM AFGELOPEN.

Diplomatieke kringen berichtten, dat de Kominform, het agentschap voor communistische propaganda van de negen Oost-Europese landen, de tweede bijeenkomst slaat, voordat de conferentie te Warschau beëindigd werd. De plaats, waar de Kominform vergaderde, is niet geheel zeker, maar er zijn berichten, dat de vergadering zou hebben plaats gevonden te of nabij Sinaia in Roemenië.

CONFERENTIE TE WARSCHAU GESLOTEN.

De radio te Moskou maakte bekend, dat de conferentie van de Oost-Europese ministers van Buitenlandse Zaken van Warschau gisteren beëindigd werd, nadat een verklaring werd opgesteld over de onlangs genomen beslissingen der Westerse Mogendheden betreffende West Duitsland.

JOODSE REGERING IN BALLINGSCHAP.

Het Hebreeuwse Comité voor de nationale bevrijding maakte bekend, dat de Irgun Zvai Leumi, de afgescheiden Zionistische organisatie, een regering in ballingschap zal opzetten in Washington. Men zeide, dat er geen verbinding kan bestaan tussen de strijdkrachten van de Haganah en van de Irgun Zvai Leumi. Eugene Ben Levi werd tot hoofd benoemd van de regering in ballingschap.

DE IRGUN ZVAI LEUMI.

De Irgun Zvai Leumi beval haar volgelingen zich terug te trekken uit het Israëlitische leger en maakte bekend, dat zij de Israëlitische regering niet erkent. Een communiqué uitgegeven door de bevelhebber van de Irgun Menachim Beigin zeide, dat de Irgun zich terugtrok van de regering van minister-president Ben Gurion. De Irgun drong er echter bij haar volgelingen op aan zich te onthouden van iedere strijd binnen het Joodse kamp ter wille van het Arabisch-Joods conflict. In feite wordt de Irgun Zvai Leumi dus weder ondergronds.

BOTSING IN DE LUCHT.

Boven Detroit zijn drie vliegtuigen van de Amerikaanse marine, welke kennelijk hun vliegformati veranderden, met elkaar in botsing gekomen. Twee vliegtuigen stortten neer en brandden uit. Het derde toestel wist in een lange glijvlucht te landen. Er zijn twee doden en een gewone te betreuren.

West-Indie en Nederland liggen op twee dagen afstand van elkaar

Exploitatie luchtlijnen in Suriname wordt ter hand genomen

Enorme groei van de KLM

Voor de P.C.J. hield de heer H. M. C. van Eck Duymaer van Twist, hoofd van het Zuid Atlantisch Lijnbedrijf der K.L.M. een radiolezing over het West-Indisch bedrijf en de toekomstplannen in dit werelddeel. Verheugend is het, dat de K.L.M. de exploitatie van luchtlijnen in Suriname ter hand gaat nemen.

De spreker begon zijn interessante radiocauserie als volgt:

Ik ga U iets vertellen over een brug, een brug van 10.000 km. lengte, die U en mij in staat stelt om in twee dagen bij elkaar te komen. Dit wordt geen verhaal over helden, die zich boven menselijke inspanningen getroosten om het gestelde doel te bereiken of van idealisten, die ten koste van alles hun ideaal trachten te verwezenlijken. De bouwers van deze brug zijn Hollanders als U en ik, die zich met doodgewone Hollandse nuchterheid en koppigheid voor hun werk inzetten. En de brug, dit zult U reeds begrepen hebben, is de twee maal wekelijkse K.L.M.-verbinding, tussen Amsterdam en Curaçao. Het spreekt vanzelf, dat voor een stevige, betrouwbare brug sterke pijlers nodig zijn. In ons geval worden deze gevormd door aan de ene kant van de Oceaan het Europese K.L.M.-bedrijf, aan de andere kant het bedrijf in West Indië. Ik zal U eerst in het kort een beeld trachten te geven van de ontwikkeling van de K.L.M. aan deze kant van de Oceaan. De K.L.M. in zijn huidige vorm is in zekere zin de verwezenlijking van een bij de oprichting in 1919 gesteld ideaal. Grootse plannen waren er genoeg maar de techniek stelde een zekere grens waar men voorlopig niet overheen kon komen. Wie de eerste vliegtuigen, waarmee de K.L.M. in 1920 vol trots de lijn Amsterdam — Londen opende, heeft gekend zal dit onmiddellijk beamen.

Uitbreiding in Europa.

Het spreekt vanzelf, dat het vliegbereik en de vervoerscapaciteit van die vliegtuigen zeer gering waren. Hoe dan ook, men vloog en het duurde niet lang of de K.L.M. ging haar diensten in Europa uitbreiden. Parijs, Hamburg, Stockholm, Brussel werden door de lucht met Amsterdam verbonden.

De vliegtuigen werden betrouwbaarder en sneller, de navigatie- en communicatie-middelen werden gaandeweg beter en men kon de blik verder gaan richten. Na moeilijke pioniersvluchten en talrijke experimenten gelukte het om in 1930 een geregelde luchtverbinding tussen Amsterdam en Batavia tot stand te brengen. Natuurlijk heeft het van den beginne af aan in de bedoeling gelegen ook de gebiedsdelen in de West door de lucht met het Moederland te verbinden. De verwezenlijking van dit plan liet echter nog jaren op zich wachten. De problemen, die zich bij de luchtverbinding Amsterdam — Curaçao voordeden waren voorlopig niet te overwinnen.

Wel was de afstand naar Curaçao ruim 4000 km. korter dan naar Batavia, maar bij deze route had men het bezwaar, dat het grootste gedeelte over de Atlantische Oceaan voerde, hetgeen voor de toen bestaande vliegtuigtypes weliswaar niet meer tot de onmogelijkheden behoorde, maar toch het uitvoeren van een geregelde dienst nog een te grote risico factor met zich meebracht. Het wachten was dus op nieuwe vliegtuigtypes.

Gunstige ligging.

Het was dus zaak te beginnen met het opbouwen van een dergelijk stelsel van aanvoerlijnen in West Indië. Een belangrijk voordeel was de gunstige ligging van Curaçao tussen de vastelanden van Noord- en Zuid Amerika. Vooral van belang was het feit, dat het de doorvoerhaven was voor de Noordkust van Zuid Amerika, die immers niet over goede havens beschikte.

Tevens lag hier het knooppunt van de belangrijke scheepvaartroutes in het Caraibische gebied. Deze gunstige positie zou ook door de luchtvaart kunnen worden benut en een goed functionerend luchtnet zou de ontwikkeling van de Caraibische eilanden, welke economisch immers zeer sterk op het buitenland waren aangewezen, zeer zeker ten goede komen.

Medewerking van gouverneur.

Veel voorbereidend werk werd er verzet, besprekingen gevoerd en waardevolle contacten gelegd. Het is hier zeker de plaats om in dit verband te wijzen op de volledige en daadwerkelijke medewerking, die wij van het begin af aan tot op heden van het Gouvernement ondervonden, waardoor Curaçao de beschikking heeft gekregen over de best uitgeruste luchtvaarthaven van het gehele West Indische eilandenrijk.

De Snip doet het!

Midden 1934 was men gereed om te vliegen. Maar om te vliegen moet men vliegtuigen hebben en die waren er nog niet. Na rijp beraad besloot men in Nederland om de grote sprong over de Oceaan te wagen. Velen onder U zullen zich deze befaamde vlucht van de Fokker F-18, de „Snip" in December 1934 nog wel herinneren.

Na een avontuurlijke en moeilijke tocht van zes dagen kwam de „Snip" met zijn wakkere bemanning via Paramaribo op Curaçao aan, waar hij tot op heden is gebleven.

In Januari 1935 brak de heugelijke dag aan, waarop de eerste Nederlandse luchtlijn in West Indië tot stand kwam, tussen Curaçao en Aruba. Een bescheiden begin weliswaar, maar dit 117 km. lange of liever korte luchtlijntje floreerde en groeide in de loop der jaren uit tot een wijd vertakt lijnennet, dat reeds in 1940 voldoende waarborgen bood voor een geregelde transatlantische luchtverbinding met Nederland.

Inmiddels had de techniek niet stilgestaan en er werden

HET TOEKOMSTIG HOTEL AAN DE VAN SLOBBE WEG.

Recht tot het Hart

„Wordt zij algemeen begrepen als een constructieve en corrigerende invloed op het staatsbestel en de gezagsuitoefening, dan is de democratie een van de hoogste waarden, die de mensheid zich heeft kunnen verwerven".

steeds betere en snellere vliegtuigen ontworpen en gebouwd. Men besloot om in September 1940 de eerste van een reeks proefvluchten uit te voeren. Hierbij zou men gebruik maken van Douglas DC-3 toestellen, waarmee men reeds enige jaren met succes naar Batavia vloog. Indien deze proefvluchten succes hadden, zou tot een geregelde luchtpostdienst worden overgegaan.

De Duitse inval in Nederland in Mei 1940 maakte echter aan alle activiteit een einde.

Enorme uitbreiding.

In West Indië kon het bedrijf zich handhaven en dat niet alleen, maar door de toenemende vraag naar passage moest zelfs worden uitgebreid. Toen de zo vurig verlangde bevrijding in Europa kwam had het luchtnet in West Indië een totale lengte van 10.000 km. gekregen. Het bedrijf in Nederland moest echter van voren af aan worden opgebouwd.

U weet allen, dat men hierin geslaagd is, zo zelfs dat de huidige K.L.M. vijf maal zo groot is geworden als het vooroorlogse bedrijf. Eind 1945 was men reeds zo ver, dat de Amsterdam — Batavia lijn, welke nu nog eens zo belangrijk was geworden, was hersteld, terwijl de binnenlandse lijnen weer werden bevlogen en zelfs de belangrijkste Europese diensten werden uitgevoerd.

Door de nieuwe vliegtuigtypen, zoals de Skymaster, de DC-4 en later de Constellation was het vliegen over de Oceaan geen probleem meer. De tijd was rijp om de zo lang gekoesterde plannen te gaan verwezenlijken en hierbij kwam West Indië het eerst aan de beurt. Directe aanleiding tot de eerste vluchten naar Curaçao was het verzoek van de B.P.M. om personeel van Nederland naar West Indië te brengen. Op 14 Februari 1946 startte gezagvoerder Viruly met een Skymaster van Schiphol met bestemming Curaçao. Twee dagen later landde hij op Hato. Het directe contact met de West, juist na de oorlog nog eens zo belangrijk, was gelegd. Regelmatig vlogen nu tussen Amsterdam en Curaçao Skymasters op en neer met B.P.M.-personeel. Aanvankelijk liep de route over het Zuidelijk deel van de Atlantische Oceaan via Dakar, Natal en Paramaribo, maar in Mei 1946 werd van de Verenigde Staten toestemming verkregen om de aanzienlijk kortere route via New York te vliegen. Op 6 Juni van dat jaar kwam de geregelde eenmaal wekelijkse luchtverbinding tot stand, die een jaar later twee wekelijks werd.

Thans bestaat deze verbinding dus twee jaar. Tot op heden werden ongeveer 320 vluchten uitgevoerd, waarbij meer dan 10.000 passagiers en 190 ton vracht en post werden vervoerd. Sinds Mei van het vorige jaar wordt op deze route met de snelle en geriefelijke Constellations gevlogen, evenals dit op de Amsterdam — New York lijn het geval is.

Nederland derde luchtvaart natie.

Ja, de K.L.M. is groot geworden, dank zij de toegewijde werkkracht van haar personeel, maar ook niet in het minst door het medeleven en de steun van de Nederlanders, waar ook ter wereld. Dank zij deze eendracht, die in het buitenland dikwijls als voorbeeld wordt gesteld, is Nederland thans de derde Luchtvaartnatie ter wereld, een feit dat grote voldoening mag stemmen.

De plannen in het Caraibisch gebied.

En de verdere plannen? zult U vragen, en daarbij natuurlijk vooral aan het Caraibische gebied denkend. Iets definitiefs is hier nog niet op te zeggen. Ik kan U wel verklappen, dat men overweegt in het volgend jaar in Suriname een binnenlands luchtnet te gaan exploiteren, met o.a. lijnen naar Nickerie en naar de goudmijnen in het Zuiden.

Hierbij doen zich echter enkele problemen voor, die zullen moeten worden opgelost alvorens de K.L.M. eraan kan denken de exploitatie ter hand te nemen. Men verwacht nl. in de eerste jaren een exploitatieverlies.

Het verkeersprobleem in Suriname is een van de factoren, waarvan de ontwikkeling en dus de welvaart van dit gebied voor een groot gedeelte zal afhangen. Dit binnenlandse luchtnet zal, indien het verwezenlijkt kan worden, een belangrijke stap in de richting van de oplossing van dit probleem betekenen.

De K.L.M. is vanzelfsprekend geneigd om hieraan mee te werken, mits ook andere belanghebbenden bereid zijn een deel van het risico te dragen.

Voorts zijn verschillende landen afstandsverbindingen in studie, o.a. naar Mexico en langs de Westkust van Zuid Amerika. Hiervoor zijn reeds luchtvaartovereenkomsten met de regeringen van Peru en Chili gesloten. Indien deze plannen ten uitvoer kunnen worden gebracht, zal West Indië een nog belangrijker plaats in het internationale luchtverkeer gaan innemen.

Wat echter mijns inziens het belangrijkste van alles is, dat is het feit dat, zoals ik reeds eerder heb opgemerkt, West Indië en Nederland thans op twee dagen afstand van elkaar zijn komen te liggen. U zult met mij ervan overtuigd zijn, dat dit een belangrijke bijdrage kan vormen tot het wederzijds begrip, waarborg voor de onderlinge goede verstandhouding en welvaart.

worden — deze eerst op de lange duur verwachten.

Men moge er voorts op wijzen dat maast practisch nut, een organisatie als de Caraibische Commissie grote ideologische waarde bezit in een wereld, waar samenwerking tussen alle volkeren als het uiteindelijk ideaal moet worden beschouwd.

SPELLINGSCOMMISSIE VOOR PAPIAMENTSE TAAL IN HET LEVEN GEROEPEN.

Er zal een commissie benoemd worden met de taak een meertalig woordenboek, waarin ook het Papiaments opgenomen is, samen te stellen, alsmede een Papiamentse spraakkunst, waarin zowel etymologie als syntaxis tot haar recht komen, om zodoende te geraken tot een uniforme spelling en schrijfwijze dier taal.

Overwogen wordt in die commissie te benoemen tot:

Lid-Voorzitter: Frater M. Radulphus, Lid-Secretaris: de heer B. Ph. Römer, Leden: Mevrouw Dr. W. P. Maal — Hamer, de heren J. R. Arends, Med. drs. te Aruba, C. E. B. Hellmund, te Bonaire, Emilio Lopez Henriquez, te Aruba, Pastoor Julio Henriquez, Ir. P. Cohen Henriquez, J. A. de Jongh, Pater M. D. Latour, en de heren N. van Meeteren, F. B. Tromp, te Aruba en J. R. Quast.

Een en ander vindt zijn grondslag in het uitgebracht Rapport van de Commissie tot onderzoek en bestudering van de in het staatsdeel Curaçao levende politieke opvattingen en wensen.

NIEUWBOUW EMMASCHOOL VERTRAAGD.

In het ontwerpen van plannen voor de nieuwbouw ten behoeve van de Emmaschool is vertraging ontstaan, omdat het voor de nieuwe openbare Emmaschool op 1947 gevoteerde bedrag ad ƒ 110.000,— tijdelijk is *afgevoerd*. Welke oplossing gekozen zal worden ten aanzien van de vernieuwing van het schoolgebouw en de uitbreiding der schoolruimte staat nog niet vast en in verband hiermede kan nog geen opgave worden gedaan van de totaalkosten, aldus de M.v.A. op de begroting 1949.

CONCERT-AVOND. GYORGY SANDOR

Gyorgy Sandor heeft gisterenavond het muziek-minnend publiek versteld doen staan van zijn fantastisch uitblinkende techniek die de grondslag is waarop hij zijn gevoelspel bouwt, zijn spel vol nuances van sterke en zachte, bijna onhoorbare pp. aaneengeschakeld door hoogopbruisende cresc. en bleek wegvagende dim, waarmee elk accoord geaccentueerd en verrijkt werd.

In het stuk van Bach-Busoni had vooral zijn techniek de voorrang, en ofschoon dit stuk de peilloze diepte van Bach's composities enigszins mist is er een warme, serene timbre in die prettig aandoet.

De Rondo van Mozart werd joviaal spontaan gespeeld en de delen de ongecompliceerde passages ons denken aan een open, wijde vlakte met juist schaduw genoeg om er leven aan te geven.

In de „Apassionata" van Beethoven boeiden de accoorden door de wilde maar welbeheerste passie waarmee ze geschapen werden, vooral het tweede gedeelte werd buitengewoon gevoelig gespeeld.

Na de pauze bracht Chopins „Nocturne" de typisch intieme sfeer van de nacht en na de „Funerales" van Liszt die schitterend vertolkt werd en beklemmend was door de sombere wanhoop der machteloosheid die door de accoorden heen gierde, liet de pianist de quasi-dissonanten van „Debussy" en Prokovieff rinkelen op de metaalvloerige stilte. Vooral Prokovieff werd hartstochtelijk tot het onmatige toe gespeeld.

De „Fuhr Elise" van Beethoven was een rustige apoteose van al de indrukken die de jonge pianist schiep en liet naschijnen in de geest van de luisteraars hem met een hartelijke applause bedankten.

Wij wensen Gyorgy Sandor van harte geluk met deze avond.

CURAÇAO

DE PRIJSCONTROLE BLIJFT VOORLOPIG.

De personeelskosten van Economische Zaken, speciaal de kosten van de controle dienst, is aanleiding geweest tot bespreking. In de M. v. A. (op de begr. 1949) lezen we, dat overwogen wordt de prijscontrole voor bepaalde goederen af te schaffen; zolang een partiële prijsbeheersing gehandhaafd moet blijven, schijnt de afdeling niet als te ruim aan te merken te zijn. Bij geleidelijke liquidatie van de prijscontrole zal overgegaan worden tot vermindering van personeel.

BOUW GEVANGENIS NOODZAKELIJK.

De bouw van een nieuwe strafgevangenis is nog steeds een eis, waaraan in het algemeen belang voldaan moet worden. De plannen alsmede het terrein liggen klaar. Toen in 1946 de eerste termijn was uitgetrokken voor de bouw, werd deze post teruggenomen omdat gemeend werd de volkswoningbouw te moeten laten voorgaan. Mede door de bevolkingsaanwas, is de criminaliteit in de laatste jaren gestegen en voldoet de bestaande gevangenis niet meer. T.z.t. zal opnieuw een eerste termijn voor de bouw worden aangevraagd.

DE NIEUWBOUW VAN POLITIE WONINGEN.

Blijkens de Begroting 1949 is voor nieuwbouw, aankoop gebouwen, o.a. 8 politie- en 8 douane woningen, dienstwoningen telefooncentrale op Mahaai en Otrabanda enz. een bedrag gevoteerd voor Curaçao ƒ 403.000 en voor Aruba ƒ 435.000.

Ten aanzien van de politiewoningen merkt de M. v. A. hierover op, dat het politiepersoneel geconcentreerd moet wonen, in verband met het uitrukken bij brand en het verlenen van assistentie. De reorganisatie zal hieraan niets veranderen. Het personeel is verplicht te wonen in een aangewezen woning. Voor een teveel aan politiewoningen behoeft dus ook in de toekomst niet gevreesd te worden.

Voorzover de ambtenaren niet onder de woning-regeling vallen, betalen zij de normale huur, hetgeen b.v. het geval is met enkele huizen in de West Indische Compagniestraat. Hierbij dient dan te worden opgemerkt, dat er eveneens ambtenaren zijn die reeds jaren particuliere huizen bewonen tegen prijzen, welke in vergelijking met de huren voor nieuwe huizen, goedkoop genoemd kunnen worden.

DE CARAIBISCHE COMMISSIE BEZIT IDEOLOGISCHE WAARDE.

In de Begr. 1949 lezen we, dat aan de Caraibische Commissie ƒ. 19.750; Tourist Association ƒ 19.000 en aan de F.A.O. ƒ 14.450, totaal dus ƒ 53.200 gegeven zal worden.

In de M. v. A. lezen we hierover:

De werkzaamheden dezer Commissie vingen in de huidige vorm en samenstelling eerst eind 1946 aan.

In September van dat jaar werd de eerste Secretaris-Generaal benoemd, terwijl in begin 1947, die der Assistent Secretarissen-Generaal volgden. Sindsdien kon eerst begonnen worden met het verzamelen van gegevens betreffende het Caraibisch gebied, het aanleggen van een bibliotheek, het aanstellen van geschikt personeel en het aantrekken van de deskundigen voor de Raad van onderzoek en de verschillende comité's, belast met het geven van advies in economische en sociale aangelegenheden van gemeenschappelijk belang voor het onderhavig gebied, in het bijzonder arbeidszaken, gezondheidszorg, handel, industrie, landbouw, onderwijs en opvoeding, sociale verbetering, verkeer, visserij en volkshuishoudkunde.

Dat thans reeds practische resultaten aantoonbaar zouden moeten zijn, acht de gouverneur dan ook een niet vervulbare eis. Men kan — indien resultaten bereikt

ARUBA

HET ZENDPROBLEEM OP ARUBA.

Blijkens de Begroting 1949 is ƒ 175.000 aangevraagd voor toestellen en materiaal (alle eilanden).

De specificatie hiervan zegt, dat voor een verbindingskabel van het zendstation Aruba ƒ 60.000 nodig is, terwijl ƒ 25.000 voor een reserve krachtbron voor genoemd zendstation voldoende geacht werd.

In de M.v.A. lezen we hierover:

Het terrein rondom het radiostation te Oranjestad, in welk gebouw de zendapparatuur is ondergebracht, biedt onvoldoende ruimte voor de bouw van moderne gerichte antennen. Daarom is een plan uitgewerkt om de zendapparatuur over te brengen naar een afzonderlijk zendstation, gelegen buiten de stad op een daartoe geschikt terrein van voldoende grootte. Dit systeem werd geruime tijd geleden ook op Curaçao uitgevoerd, alwaar de zendapparatuur is ondergebracht in het zendstation Groot Kwartier. De centrale bediening, d.w.z. de telegrafisten en het administratieve personeel blijft echter gehuisvest in het tegenwoordige stationsgebouw te Oranjestad. Teneinde het mogelijk te maken de zenders buiten de stad te doen bedienen door de telegrafisten in de stad is het nodig een verbindingskabel naar het nieuw te bouwen zendstation te leggen, waarvan de kosten op ƒ 60.000,— zijn geraamd.

De stroomvoorziening van bedoeld zendstation zal geschieden vanuit het plaatselijke electriciteitsnet. Mocht de stroomvoorziening een onderbreking vertonen, dan zullen de zenders moeten worden gevoed vanuit een ter plaatse op te stellen reservekrachtbron, waarvan de kosten op ƒ 25.000,— worden geraamd.

De ingebruikneming van bovenbedoeld afzonderlijk zendstation maakt het mogelijk de vereiste uitbreiding te geven aan de zendapparatuur op Aruba, terwijl ook op de andere eilanden behoefte bestaat aan het bijplaatsen van enkele zend- en ontvangtoestellen. Tevens is het nodig enige apparaten te vernieuwen. Tot dekking der hieraan verbonden kosten wordt een bedrag van ƒ 60.000,— opgebracht.

De vraag naar teletype-machines beweegt zich op Curaçao en Aruba in stijgende lijn. Vooral ten behoeve der luchtvaart worden deze machines veelvuldig toegepast. De luchtvaartmaatschappijen betalen aan de Landsradio- en Telefoondienst voor het gebruik dezer machines een maandelijkse vergoeding. Voor aankoop van deze toestellen wordt een bedrag van ƒ 30.000,— opgebracht.

BONAIRE

HET HAVENBEDRIJF OP BONAIRE.

De plannen voor de pier op Bonaire zijn thans gereed. Het heeft, teneinde het werk, wat de eerste en tweede termijn betreft, te doen aansluiten, steeds in het voornemen gelegen daarmede in de tweede helft van het jaar te beginnen. De aanbesteding zal thans weldra plaats vinden. De Gouverneur heeft goede hoop, dat het werk voor de reeds gevoteerde eerste termijn en de thans aangevraagde tweede zal kunnen worden uitgevoerd.

Opgebracht wordt een crediet van ƒ 15.000,— voor de bouw van een pier op St. Maarten (tweede termijn).

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Heaven only knows" 7 en 9 uur.

ROXY: „The bachelor and the Bobby-Soxer" 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Tarzan and the huntress" 8 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van de Wijkverpleging wordt tot en met 26 Juni as. waargenomen door Zuster Kerkhoven, Habaai, telefoon 2341.

APOTHEKEN: De avonddiensten worden tot en met 26 Juni as. waargenomen door Botica Juliana, Julianaplein 6, telefoon 2400 en door Botica Emma, Bredestraat O. 159, telefoon 1633.

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël", Columbusstraat.

Vrijdag 25 Juni te 18.15 uur: Avondgebed en Sabbatwijding.

Zaterdag 26 Juni te 8.30 uur: Ochtendditenst. Schriftlezing Numeri 8 t/m 12. Geen middagbijeenkomst; te 8.30 uur: Avondgebed.

CUROM.

Vrijdag: 6.30 Kinderuitzending Mej. D. Ensing; 6.50 Dinermuziek; 7.20 Uitzending in het Papiament; 7.35 U luistert deze week naar Schubert; 8 Nieuws; 8.15 Onder Hollandse vlag; 8.45 Will Epker; 9.30 De wereld schrijft.....; 9.35 L'heure violette; 9.55 Voornaamste nieuws.

Zaterdag: 1 Opening; 1.05 Lunchmuziek; 1.30 Nieuws; 1.45 Buddy Featherstonough.

P.C.J.

19.00 Nieuws; 19.20 Reportage; 19.30 Het Nederlands lied in de huiskamer; 20.00 Voor de West: Curaçaos studenten programma; 20.20 Kamermuziek; 20.50 Persverzicht; 21.00 Gram. muz. 21.16 Literaire rubriek, waarna sluiting.

DE DOOD IN DE PUT

7

Met een vlugge tred, die men na zijn eerste, langzame bewegingen niet van hem verwacht zou hebben, verliet hij het kantoor en liep het perron af naar een man-in-uniform, blijkbaar een kaartjes-controleur, die bij de uitgang op post stond.

„Jackson, ik moet je eens even wat vragen. Toen gisterenavond de trein van 8.15 arriveerde stond jij hier op post, nietwaar?"

„Om U te dienen, Sir".

„Kun je je nog herinneren Mr. Barton, je weet wel, Mr. Reuben Barton van de Bank te Linchester doorgelaten te hebben"?

„Zeker, Mr. Tomlinson. Ik ken die mijnheer heel goed, en weet positief zeker dat hij gisterenavond de contrôle gepasseerd is".

Hij grijnslachte even toen hij aan Mr. Barton terug dacht; „hij scheen nog al uit zijn humeur te zijn. Later vertelde Bill Harrison me, dat het kwam, omdat die mijnheer zijn valies onderweg verloren had".

„Dat komt uit", bevestigde de stationschef en voegde er op spottende toon aan toe: „nu schijnt hij zelf ook verloren te zijn; kun jij je misschien nog herinneren, welke kant hij is uitgegaan, toen hij hier passeerde"?

„Welzeker sir, hij ging regelrecht naar het hotel aan de overkant. Van hieruit kunt u de ingang zien", en de man wees naar de stationsingang, waarlangs men de hoofddeur van het stationshotel aan de overkant van de straat zien kon.

„Dus daar ben je zeker van, Jackson"?

„Zo vast als een huis, sir; er was toen niemand anders meer die ik door te laten had. Mr. Barton was de laatste reiziger, en omdat hij zo uit zijn humeur was, en ik op niemand anders meer te letten had, heb ik hem nog een tijdje staan nakijken. Ik zag hem naar binnen gaan en achter de draaideur verdwijnen. Er is geen vergissing mogelijk, Mr. Tomlinson".

„Heb je hem ook weer naar buiten zien komen"? vroeg Dixon, en zich tot de stationschef wendend voegde hij er aan toe: „ik kan me haast niet voorstellen, dat hij daar overnacht zou hebben, vooral omdat hij geen bagage bij zich had".

Jackson schudde het hoofd.

„Nee, ik heb hem er niet meer uit zien komen; maar dat wil nog niet zeggen dat hij er gebleven is; het is best mogelijk dat hij op een of andere manier er uit gegaan is, zonder dat ik hem gezien heb".

„Natuurlijk; ik informeerde ook alleen maar naar de mogelijkheid of ze hem misschien gezien hadden. Ik ben U ten zeerste verplicht en U ook Mr. Tomlinson; nu ik hier geen verdere inlichtingen krijgen kan, zal het beste zijn dat ik dadelijk naar de overkant ga".

„Daar heb je gelijk aan; twijfel er niet aan of zij zullen je wel verder kunnen inlichten. Het verheugt me dat ik je van dienst heb kunnen zijn, en als je weer eens iets te vragen hebt, kom dan maar gerust".

„Dank je wel, dat zal ik, maar à propos, is misschien dat valiesje al terecht gekomen?"

„Nee, nog niet, we hebben al een paar maal getelefoneerd, maar nergens weten ze er iets van. Het schijnt net als de meester verdwenen te zijn; het komt me anders erg vreemd voor als je mij vraagt".

„Mocht je soms nog iets horen, bel me dan dadelijk in Linchester op; ik zal het zeer op prijs stellen als je me op de hoogte wilt houden".

„Dat beloof ik je; ik denk dat we in den loop van de dag wel iets meer er over zullen horen; of het zou moeten gestolen zijn, en dan horen wij natuurlijk ook niets".

De twee ambtenaren namen afscheid van elkaar. De stationschef keerde naar zijn heiligdom op het perron terug en inspecteur Dixon begaf zich naar het stationshôtel om zijn onderzoek voort te zetten.

Toen deze laatste de draaideur, waardoor de ontstemde bankier gisterenavond aan de blikken van de nieuwsgierige kaartjescontroleur ontrokken werd passeerde, viel zijn aandacht op een portier, wiens livrei van gouddraad en medailles schitterde. Met de kortaangebondenheid van een officieel persoon gaf hij deze man te kennen, dat hij dringend de patroon wenste te spreken. De gegalonneerde en beridderde portier nam dadelijk een militaire houding aan en riep een piccolo, die een costume droeg met zilveren knopen bezet, en een paar minuten later de ongeduldige inspecteur naar de directeur van het hôtel bracht.

Mr. Lewis, zo heette de directeur, was in zijn inlichtingen omtrent het komen en gaan van de vermiste bankier op gisteren avond, even resoluut als de twee beambten van het station. Het bleek dat hij gisterenavond in de hall van het hôtel was, toen Mr. Barton binnenkwam. Deze laatste had een whisky soda besteld en terwijl hij deze gebruikte was Mr. Lewis op hem toegetreden en had hem gevraagd of hij hem ergens mee van dienst kon zijn — want in Linchester en omstreken, Peterford mee inbegrepen, stond de welgestelde en aristocratische bankier als een gewichtige persoonlijkheid bekend, tegenover wie de nodige égards in acht werden genomen. Blijkbaar had Mr. Lewis hem geen andere dienst kunnen bewijzen dan geduldig het verhaal van het verloren valies aan te horen, dat met allerlei onaangename opmerkingen aan het adres van de Spoorwegmaatschappij vergezeld ging.

„Het trof mij gisteren wel", verklaarde de directeur vrijmoedig, „dat hij alles behalve goed te spreken was. Nu was hij gewoonlijk wel kort aangebonden en slecht te spreken als hem iets niet naar de zin ging en wie weet wat er zich in dat valies bevond — misschien wel geld, of geldswaardige papieren — maar toch was hij gisterenavond nog meer uit zijn humeur dan anders. U begrijpt Inspecteur, dat je in een positie als de mijne met mensen van allerlei slag in aanraking komt en als je een klein beetje opmerkingsgave hebt en goed uit je ogen kijkt, krijg je langzamerhand een goede kijk op de eigenaardigheden van verschillende mensen". Hij zweeg even alsof hij niet wist hoe zijn bedoeling duidelijk onder woorden te brengen; daarop vervolgde hij weer: „ik weet niet hoe ik het zeggen moet, maar het scheen mij toe, dat zijn bitsheid, welke zoals ik U zeg erger was dan anders, een veel diepere oorzaak had dan het verlies van een valiesje, hoe veel waarde dit ook bevat moge hebben. Het mag vreemd en dwaas klinken, maar op mij maakte hij de indruk van iemand die voelt, dat hij financieel naar de kelder gaat".

Hoe belangrijk deze ongevraagde mening ook was en van hoeveel levenservaring ze ook getuigen mocht, voor het geval het verdwijnen van de bankier blijken mocht een vrijwillige verdwijning of misschien wel iets ergers te zijn — was het toch niet meer dan een persoonlijke opinie. Tevergeefs trachtte Dixon van de scherpzinnige Mr. Lewis te weten te komen, wat in het gedrag van de verdwenen bankier de andere aanleiding tot zulk een verregaande gevolgtrekking zeer ver, vooral (zo meende Dixon althans) ten opzichte van Reuben Barton; deze immers stond bekend als een solied en conservatief man, die succes had in zaken, gerespecteerd werd door zijn standgenoten, bij wie hij, niettegenstaande zijn soms onaangename manier zich zelfs populair had weten te maken; ook wist men niet beter of hij was in zijn huiselijke omstandigheden misschien niet, wat je buitengewoon gelukkig zoudt kunnen noemen, maar toch in elk geval tevreden — en zijn „zaken" stonden op een al te soliede bodem, om een uitdrukking als van „naar de kelder te gaan" te kunnen rechtvaardigen.

Tom Poes en de geheimzinnige roverhoofdman

Toen Tom Poes en Wolle Waf al dicht bij huis waren zagen ze bovenop een heuvel een vreemde gedaante staan. Het was een erg oud iemand, zo te zien. Hij had lang wit haar en een grote grijze baard. Voor zijn ogen droeg hij een donkere bril en alles bij elkaar was het werkelijk een vreemde verschijning. — Wat is dat voor een rare? vroeg Wolle fluisterend. „Die hoort hier niet thuis, die is vreemd in deze streek". — Ja, zei Tom Poes, „en weet je wat het vreemdste is"? Die iemand die daar staat is vermomd! Zulk haar bestaat er niet werkelijk! En dan die donkere bril. Dat deugt niet. Wolle"!

De vreemdeling had zich omgedraaid toen hij iemand hoorde aankomen en je kon hem zien dat hij schrok. Maar hij herstelde zich direct en met een brommerige, oude stem zei hij: — Goeden avond, kindertjes! Mooi weer, is het niet? Ja, ja dit is een mooie streek! Jullie wonen hier toch maar fijn! — Maar wat ik vragen wilde, vervolgde de vreemdeling terwijl hij zich wat voorover boog. Is dat paaltje daar in de verte de Westelijke grenspaal van Rommeldam? Daar zoek ik naar, zie je?"

Economische opleving in Spanje

Argentijns-Spaanse samenwerking doet haar invloed reeds gevoelen

De peseta stijgt! De koersen van het Spaanse betaalmiddel op de vrije beurzen van Gibraltar Tanger en Lissabon zijn zeer gunstig voor de zo lang gedeappreciëerde peseta. In Tanger is de waarde der Spaanse munt reeds met 25 tot 30 pct. gestegen. En hoewel deze koersen, zoals ik reeds in een vorig artikel verduidelijkte, in zekere mate fictief zijn, demonstreren zij toch een stijgende vertrouwen in de Spaanse valuta. Men koopt thans in de nabuurlanden overal peseta's. Het schijnt een pracht negotie. Frappante staaltjes daarvan kon men, behalve in Tanger, in Lissabon observeren, waar men momenteel de 100 peseta's voor 90 escudos verkoopt, terwijl de koers voor enige maanden nog 56 bedroeg. Speculanten verzekerden zich reeds van millioenen peseta's.

Het verrassende protocol Franco-Perón en het daarmee gepaard gaande groeiende prestige van Spanje alsmede de internationale verwarring ten Noorden van de Pyreneeën zijn oorzaak van deze gunstige wending in Spanje's monetaire positie. Daarvoor bestaan echter ook nog bijzondere redenen. Want volgens de bepaling der Amerikaanse banken, dat verschillende landen van 1 Juni af over een zekere hoeveelheid dollars kunnen beschikken, welke in genoemde banken geplaatst zijn, zal ook Spanje daarvan kunnen profiteren. De Spanjaarden toch bezitten aanzienlijke bedragen in dollars, welke kunnen gebruikt worden voor commerciële operaties, waardoor natuurlijk de waarde der peseta's gestabiliseerd wordt. Van de andere kant is het voor de Spaanse bezitters van genoemde kapitalen in dollars voordelig hun geld te converteren in pesetas door middel van de vrije beurzen Tanger, Lissabon en Parijs. Hierdoor is het mogelijk een veel gunstiger koers dan de officiële te bedingen en de beschikking over flinke bedragen te hebben, juist op het moment, dat de Spaanse banken een strenge beperking van bankcrediet in het land zelf doorvoeren, aldus „De Volkskrant".

Want de Spaanse regering heeft reeds sedert maanden aan de banken verboden credieten te verlenen van welke aard ook, hetzij voor handelsondernemingen of voor nieuwe constructies, zulks teneinde de overvloedige geldcirculatie drastisch te beperken en de beruchte Estraperlo (zwarte handel) vooral een moordende slag toe te brengen.

Afgezien van de vraag of dit laatste experiment gelukken zal en een batig saldo op zal leveren — immers door blokkering van bankcrediet zullen verschillende ondernemingen geparaliseerd worden en zal de werkloosheid toenemen — zullen de prijzen toch als gevolg van minder schaarste aan allerlei materialen en producten moeten dalen.

De gevolgen van deze politiek in het land zelf nemen dan ook grootse en voor een zekere klasse van zakenlui ernstige vormen aan. Naarmate immers de peseta stijgt, gaan de prijzen naar beneden en men merkt reeds voor verschillende producten en artikelen, levensmiddelen vooral, een prijsdaling van 30 tot 50 procent.

Interessant is het te constateren, hoe de „grote" Estraperlisten — bevreesd dat hun clandestiene bonnen en voorraden telkens meer aan waarde zullen verliezen — de levensmiddelen thans op de markt werpen, beneden de door de regering vastgestelde maximumprijzen. Zelfs koopt men op de zwarte markt olijfolie, erwten, bonen etc. in sommige streken reeds beneden de prijs van de extra goedkope rantsoenprijzen. De voor kort door de regering geautoriseerde verhogingen voor schoeisel, kleding etc., zullen opnieuw, maar ditmaal aan een gunstige revisie onderworpen worden. De kleine, maar meer nog de grote zakenlui, die hun winkels met duur ingekochte waren volgepropt hebben, zouden door een bruuske afkondiging door de autoriteiten van sterk verminderde maximumprijzen geruïneerd kunnen worden. Daarom mag men wel aannemen, dat de prijzen geleidelijk zullen worden verlaagd.

De gemiddelde Spanjaard kijkt intussen hoopvoller en met meer vertrouwen in de toekomst, zulks, terwijl de eerste schepen met Argentijnse goederen nog niet eens aangekomen zijn.

In Cadix is men reeds met de aanleg van grote havenwerken begonnen. Een reusachtig project voor de geheel nieuw te construeren „Perón"-vrijhaven, welke voor de tijd van 50 jaar ter beschikking van Argentinië gesteld zal worden en een oppervlakte van ongeveer een millioen m2. zal beslaan, moet in korte tijd verwezenlijkt worden.

Grote moderne koelhuizen, kranen en overweldigende graanmagazijnen, welker gezamenlijke kosten op 600 millioen pesetas geschat worden, zullen weldra verrijzen. Uit deze enorme depostio's denkt Argentinië een groot deel der oude wereld te kunnen provianderen.

In de dokken en werkplaatsen van Valencia, Bilbao, Ferroll, Cadix etc., wordt energiek aan de bouw van nieuwe handelsschepen gewerkt, terwijl de oprichting van gemengde Argentijns-Spaanse industriële ondernemingen in voorbereiding is.

Bovendien wordt de handel met West-Europa, Zuid- en Noord-Amerika telkens meer uitgebreid. Met Engeland is bv. in de afgelopen weken een handelsovereenkomst gesloten, tot een gezamenlijk bedrag van 3500 millioen pesetas, waarbij Spanje behalve moderne machines en andere industrie-artikelen, 750.000 ton kolen ontvangt.

Spanje ontwikkelt zich economisch in de goede richting, ondanks het feit, dat het land is uitgesloten van deelneming aan het Marshallplan. Verschillende tekenen wijzen er voorts op, dat de overige Spaans-sprekende landen — zelfs Mexico — in een nabije toekomst tpogingen zullen doen, zich bij het Argentijns-Spaanse blok aan te sluiten tot één groot economisch en politiek Hispano-America.

De meteorologie en de luchtvaart

IJsafzetting op vliegtuigen komt ook in de zomer voor

„Is de mist in Londen al opgetrokken"?

„Hoe zijn de winden naar Praag"?

Met dergelijke vragen wordt de meteoroloog op een groot vliegveld dagelijks bestormd door vliegers van diverse nationaliteit. Zij allen willen weten, wat voor weer ze op hun vliegroute zullen hebben.

En geen wonder. Zij zijn de mannen van de lucht. Zij zitten aan alle kanten in het weer. Zij zijn verantwoordelijk voor vele mensenlevens. En als het weer te grote gevaren oplevert, wordt er niet gevlogen! Een goede vlieger moet dan ook een behoorlijke meteorologische kennis hebben en zoveel mogelijk vóór iedere vlucht de meteorologische dienst raadplegen.

Buienwolken grote vijand van de vlieger.

Zijn eerste vraag betreft het weer in de eindhaven. Hoe is daar het zicht en hoe hoog zitten de wolken? Als de eindhaven in de mist zit en het zicht er dus slecht is, wordt aan de meteoroloog gevraagd, of er kans is op verbetering. Hetzelfde is het geval als de wolken boven de eindhaven zeer laag hangen. Een wolkenbasis beneden de honderd meter brengt in het algemeen moeilijkheden bij het landen met zich mede, vooral als het vliegveld door heuvels of bergen omgeven is. Blijkt echter, dat het weer in de eindhaven goed is, dan worden de weersomstandigheden onderweg onder de loupe genomen. Van groot belang zijn richting en sterkte van de wind op de verschillende niveaux tussen 1000 en 5000 meter. Mede aan de hand van de verwachte winden beslist de gezagvoerder op welke hoogte hij zal gaan vliegen. Voor lange-afstandvluchten wordt bovendien nagegaan, welke route bij de heersende winden het gunstigst is. Dikwijls staan er boven de Oceaan ten Zuiden van een bepaalde lijn sterke Westelijke winden, terwijl tegelijkertijd ten Noorden van deze lijn krachtige Oostelijke winden waaien. Een kleine omlegging van de route kan in zulke gevallen een aanzienlijke benzinebesparing betekenen, aldus 'De Volkskrant'.

Luchtbewegingen.

Ook aangaande de bewolking onderweg moet de vlieger zoveel mogelijk worden ingelicht. De hoogte van basis en toppen van wolkenlagen moet zo nauwkeurig mogelijk worden opgegeven. Als de wolken te laag hangen om er onder te blijven vliegen, zoekt de vlieger een niveau op, waar hij tussen de wolkenlagen in of boven de wolken vliegt.

De grootste vijanden van de vlieger zijn de buienwolken. In deze wolken komen namelijk sterk stijgende en dalende luchtbewegingen voor, waardoor het vliegtuig op en neer geschud (remous) en soms zelfs uit elkaar gerukt kan worden. Bovendien treedt in buien gevaarlijke ijsafzetting op en het kan er gedonderd en onweren. Gelukkig komen de buien meestal verspreid voor, zodat de vlieger er tussendoor kan vliegen. Er overheen vliegen is dikwijls niet mogelijk, want de buien reiken soms tot grote hoogte, sommige zelfs tot 12.000 meter!

Last not least wordt de vraag gesteld of er gevaar is voor ijsafzetting en op welke hoogte dit gevaar bestaat. IJsafzetting kan 's zomers evengoed optreden als 's winters, want de temperatuur neemt in alle jaargetijden snel af wanneer men hoger in de atmosfeer stijgt en boven een bepaald niveau daalt de temperatuur onder het vriespunt. Dit zogenaamde 0° C. niveau ligt 's zomers gewoonlijk boven de 3000 meter, 's winters echter aanmerkelijk lager! Het varieert met de dag en ligt ook niet overal even hoog. Daarom moet de hoogte van dit „vriesniveau" aan de vlieger worden opgegeven.

Gevaarlijke zones.

Treedt er nu boven dit niveau altijd ijsafzetting op? Gelukkig niet. Buiten wolken en neerslag komt ten hoogste een lichte rijpaanzetting voor, die geen nadelige gevolgen voor het vliegen meebrengt. Van de wolken zijn die het gevaarlijkst, waarin zich vele en grote onderkoelde waterdruppels bevinden. Dit zijn druppels, die een temperatuur van enige graden onder nul hebben, maar die toch nog vloeibaar zijn gebleven. Zij komen voornamelijk voor in de laag tussen 0° en — 10° C. In deze laag is het gevaar voor ijsafzetting dan ook het grootst. Wanneer een vliegtuig in deze laag door wolken vliegt, botsen de druppeltjes in grote getale tegen de vooruitstekende randen van vleugels en staart op en door de schok bevriezen ze. Spoedig vormt zich een dikke ijslaag langs deze randen, met het gevolg, dat de aerodynamische eigenschappen van het vliegtuig veranderen. De trekkracht en de hefkracht („lift") van het vliegtuig nemen daardoor af. Bovendien kan zich langs de bladen van de propellor ijs afzetten, waardoor de hefkracht nog verder vermindert. Het is natuurlijk het beste, niet in de gevaarlijke zones te gaan vliegen, maar dit is niet altijd te vermijden. Dan kan men echter gebruik maken van middelen om ijsaanzetting tegen te gaan.

Bestrijdingsmiddelen.

IJsafzetting langs de vleugelranden wordt bestreden door deze te voorzien van rubberbanden, die men door middel van een bepaald mechanisme kan laten rekken en krimpen. Het ijsrandje wordt hierdoor geleidelijk afgebrokkeld. De propellorbladen kan men voor ijsafzetting behoeden door vloeistoffen met een laag vriespunt (b.v. alcohol) er langs te laten vloeien.

IJsafzetting op de ruiten van de cockpit komt ook vaak voor, met het gevolg, dat de vlieger er niet meer doorheen kan kijken. Dit ijs kan eveneens met moeilijk bevriezende stoffen of door verwarming (met hete lucht) worden bestreden.

De sterkste ijsafzetting treedt op in ijzel of bevriezende regen. In de winter is het geen zeldzaam verschijnsel, dat er tussen twee luchtlagen, waarin het vriest, een laag voorkomt met temperaturen boven nul. Valt er nu sneeuw uit hogere wolken naar beneden, dan dooit deze in de warme laag weer te bevriezen. Deze laag is voor vliegtuigen uiterst gevaarlijk. In korte tijd vormt zich daar namelijk een laag ijs over het gehele oppervlak van het vliegtuig en langs de antennedraden. Er zijn gevallen bekend, waarbij zich 2½ centimeter ijs per minuut afzette! Bij alle reeds genoemde bezwaren voegt zich dan nog het feit, dat het vliegtuig aanzienlijk zwaarder wordt en dus veel moeilijker omhoog te houden is. Door ijsafzetting op de antenne wordt het radio-contact slechter en het gebeurt zelfs wel, dat de antenne door het gewicht van het ijs afbreekt, zodat de verbinding met de buitenwereld geheel wordt verbroken. Alleen door een nauwkeurige meteorologische voorlichting kunnen al deze gevaren vermeden worden.

Bij de snelle ontwikkeling van de moderne luchtvaart heeft het zin de vraag te stellen, of meteorologische voorlichting nog wel nodig zal zijn wanneer men straks op zeer grote hoogten — 8 — 10 kilometer — gaat vliegen. Dan vliegt men toch immers boven het weer? Nu is het inderdaad waar, dat de meeste bewolkings- en neerslagverschijnselen op lagere niveaux optreden, al is dit bijvoorbeeld met buien lang niet altijd het geval. Maar dan blijven toch nog de richting en sterkte van de wind van groot belang. En voorlopige onderzoekingen hebben aangetoond, dat aan de grens van de atmosfeer zeer sterke winden voorkomen, die vaak snel van richting veranderen. Voor de prognose van deze winden, maar ook voor weer in de eindhavens zal men steeds de meteoroloog nog nodig hebben. Maar dan zullen ook regelmatig waarnemingen op grote hoogten moeten worden verricht.

ONS KONINKRIJK

„ZUILEVELD" GEREED VOOR DE TSJECHISCHE STUDENTEN.

Iedere Nederlandse student draagt een gulden per maand bij.

De Nederlandse studenten zijn thans gereed om de uit hun land gevluchte Tsjechische collega's in hun midden op te nemen. De voorbereidingen, om deze studenten zo goed mogelijk te ontvangen in een speciaal doorgangshuis, „Huize Zuileveld" te Oud-Zuilen, zijn nu alle getroffen. Het universitair asylfonds heeft zich met deze medudeling enige dagen geleden tot de Rijksvreemdelingendienst gewend en verzocht de twintig studenten, die, zoals wij dezer dagen meldden, nog steeds worden vastgehouden, naar „Zuileveld" te laten komen en bovendien anderen, tot het door de Regering voorlopig gestelde maximum van 100, de Nederlandse grens te laten overschrijden, aldus 'De Tijd'.

Een tot twee maanden zullen zij in het prachtig gelegen „Zuileveld" vertoeven en, daar zo goed mogelijk vertrouwd worden gemaakt met het leven in Nederland, de gewoonten en de keuken, terwijl zij tevens les zullen krijgen in de Nederlandse taal.

De steun, die de Nederlandse studenten na de Praagse putsch spontaan toezegden aan al hun collega's, die wegens de onderdrukking van de vrijheid zouden vluchten uit het land waar zij studeerden, zal, wanneer de voortekenen niet bedriegen, op magnifieke wijze worden ten uitvoer gelegd.

Iedere student draagt per maand één gulden bij om in het onderhoud van de „exile-students" te voorzien. Velen, onder wie ook niet-studenten, hebben woonruimte beschikbaar gesteld terwijl een Utrechts restaurant reeds mededeelde dagelijks vier tafelgasten te willen hebben.

Dit alles wordt door het Universitair Asylfonds georganiseerd in het raam van het Nederlandse World Student Relief, waarvan het een onderdeel is, en met medewerking van de Caritasmissie.

Het Universitair Asylfonds, waarvan de hoofdzetel in Utrecht is gevestigd, zal dan de geacclimatiseerde studenten, die van „Zuileveld" komen, in overleg met de afdelingen in de andere universiteitssteden over de verschillende Nederlandse Universiteiten en Hogescholen verdelen, en waar het Ministerie van Onderwijs vrijstelling van collegegeld gegeven heeft voor de Rijksuniversiteiten, kan daar de studie beginnen.

Maar een der grootste moeilijkheden komt op dat ogenblik pas in het geding.

De exameneisen, die de verschillende universiteiten der wereld stellen liggen vaak zeer ver uiteen. Dit zal op de komende Universities - conference in Utrecht, zoals gemeld, besproken worden. En men kan niet verwachten dat alle buitenlandse studenten aan de zeer hoog liggende Nederlandse criteria zullen beantwoorden.

Hoe men uit deze moeilijkheden zal raken, vormt nog een punt van bespreking met het ministerie van Onderwijs, maar men overweegt daartoe speciale cliquia in te stellen.

Jo Spier ontwerpt op dit ogenblik een boekje, waarin ook de Amerikaanse studenten worden opgewekt, de asylverlening krachtig te steunen. Want als er honderd studenten door Nederland geholpen zijn, blijven er nog duizenden „exile-students" over uit Oost-Europa, die door onbeschrijfelijke omstandigheden o.a. in Graz, zonder voldoende voedsel, in ellendige barakken hun studie trachten voort te zetten.

GEMAKKELIJKE PROOI.

Het republikeinse blad „Berita Indonesia", kwam op 6 Maart jl. op de volgende wijze betogen, dat er in Den Haag meer democratie heerst dan in Batavia:

„Voor de zoveelste keer is het gebleken, dat Den Haag zich weer aan de wil van Batavia moest onderwerpen.

Het bezoek van de Nederlandse ministers aan Indonesië, om de stem van Den Haag in het orkest aan het Koningsplein te doen horen, bleek geen resultaat op te leveren. De grote reus in het paleis Rijswijk is het gelukt om de wil van Den Haag te breken en zijn solo-politiek volgens zijn eigen conceptie voort te zetten.

Als reden waarom geen collegiaal orgaan gevormd werd, werd opgegeven, dat zulks gedaan is om de betekenis van de Interim-Regering niet te kort te doen. Men wilde het accent leggen op de Interim-Regering. Wij voor ons zien er echter dit in: Van Mook zelf wil de politiek in Indonesië bepalen. Voorts heeft Van Mook getracht het Indonesisch geschil tot een interne kwestie in Indonesië te maken en tot dusver is hij daarin geslaagd.

De Republiek Indonesië staat niet meer tegenover vertegenwoordigers van Den Haag (zoals de vroegere Commissie Generaal) doch tegenover de ambtenaren van dr. Van Mook, die alleen aan hem verantwoordelijk zijn.

In de Veiligheidsraad staat de Republiek tegenover Nederland als gelijkgerechtigde. Deze weg moeten wij blijven bewandelen. In het geschil Indonesië-Nederland moet de Regering van Nederlands-Indië geen bepalende factor zijn; doch een factor die door de Republiek en Nederland moet worden bepaald.

Wat wensen wij nu? Mee te dansen op het koor van Van Mook of ons van het koor los te maken en te vragen om rechtstreeks met de Regering te Den Haag te onderhandelen.

In Den Haag heerst meer democratie dan in Batavia. In Den Haag zou het niet mogelijk geweest zijn, dat iemand als mr. Ali Boedjardjo „op het stoepje van de P.G. zou worden geroepen". Het blad besluit met de suggestie om de besprekingen tussen de republiek en Nederland maar in Den Haag te doen houden.

Blijkbaar ziet men in „Den Haag" een gemakkelijker prooi dan in „Batavia" en is de kwestie van het meer of minder democratisch zijn maar bijzaak.

WACHTDIENSTEN.
C.P.I.M.:

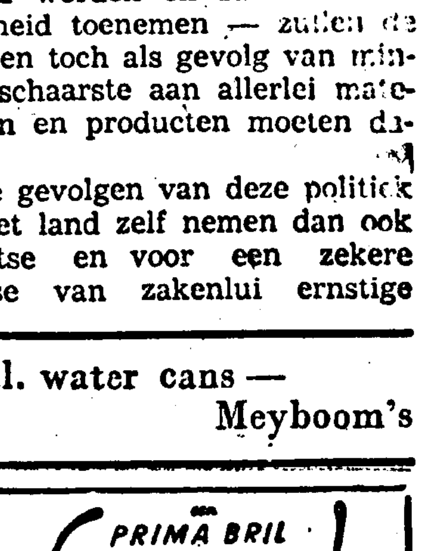
Vrijdag.

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur W. Moulijn, tel. 255.
Personeel Afdeling: W. Lambij, Mauritslaan 15, tel. 330.
Materialen Afdeling: M. Gautier, Amerikanenkamp, Bungalow C-5, tel. 558.
Geneeskundige Dienst:

26 Juni (12.30) — 28 Juni (7.30) Dr. Gomperts, tel. 820; bij geen gehoor tel. 289.

C.S.M.

Rederij: P. J. Hesper, tel. 701.
Scheepsagentschap: 8—23 uur Office, tel. 458—551; 28 — 8 uur A. Bloemink, tel. 248.
Dok Afdeling: J. Grasman, tel. 228.

Wereldnieuws

KANS OP VERENIGD DUITSLAND VERMINDERT.

Russische agitatie.

De gebeurtenissen van de laatste dagen hebben een dergelijke omvang aangenomen, dat het vermoeden is ontstaan alsof er thans werkelijk een scheiding in Duitsland gaat plaats vinden. Vermoed wordt, dat Duitsland verdeeld wordt in twee zones, nl. een toebehorend aan de Westerse geallieerden en de andere aan Rusland. In Warschau is men druk bezig met geheime besprekingen. Rusland en zijn satellieten zijn aldaar in het geheim bijeengekomen en vermoedelijk beraamt men plannen om een Oostelijke Duitse staat op te richten. Tevens doen geruchten de ronde, dat de Russische autoriteiten, alsmede de satelliets-staatshoofden, een nieuw plan hebben voor een hernieuwde aanval op het Marshallplan.

Op de geheime vergadering der Oosterse mogendheden zijn vertegenwoordigd Rusland, Albanië, Polen, Joegoslavië, Tsjechoslowakije, Bulgarije, Roemenië en Hongarije. Aan het hoofd van de Russische delegatie staat niemand minder dan de rechterhand van Stalin, de Sovjet minister van Buitenlandse Zaken, Molotov. In de hoofdstraten van de Poolse hoofdstad staan duizenden met tommygeweren gewapende soldaten, teneinde de veiligheid van de deelnemers aan de conferentie te waarborgen. De conferentie wordt gehouden in het paleis Wilanow.

Het ligt voor de hand, dat indien Rusland een aparte Oost-Duitse staat wil oprichten, hij de steun zal krijgen van de satellietlanden in het Oosten. Immers, deze landen staan alle, hetzij direct of indirect, onder de invloedssfeer van Moskou. Deze toestand — een zeer ongezonde — bestaat eerst na de tweede wereldoorlog.

Een veel gevaarlijker en nog ongezonder toestand is wel het feit, dat de Duitse hoofdstad Berlijn, gelegen is in het centrum van de Russische zone. Wel wordt deze stad door de vier bezettende mogendheden bestuurd, doch het feit, dat deze stad gelegen is in het hart van de zone, welke door de Russen bezet wordt gehouden, is bepaald onaangenaam voor de Westerse geallieerden.

Wel staat reeds vast, dat noch de West-, noch de Oost-Duitse staat, de stad Berlijn zal krijgen, doch dit impliceert niet, dat de moeilijkheden daardoor vermeden zijn. Berlijn is en blijft een probleem, immers deze stad is het voornaamste centrum van het Europees verkeer.

De houding, die momenteel Rusland en zijn satellieten aannemen, heeft alle hoop op een verenigd Duitsland doen varen. Wat nog erger is; het vormt een groot gevaar voor het herstelprogramma voor Europa, dat gebaseerd is op een verenigd Duitsland. Duitsland is sedert lang een mijlpaal geweest voor de Europese economie en de Westerse geallieerden hebben gestreefd naar een Verenigd Duitsland, omdat zij hierin een waar bolwerk zien voor het algemeen herstelprogramma voor Europa.

Deze nieuwe actie van de Sovjet Unie weerspiegelt een nieuw offensief in de koude oorlog tegen de democratie. Het zal een delicate quaestie scheppen.

Deze onhebbelijke toestand vindt zijn weerspiegeling in de woorden, die ex-president Hoover op de republikeinse nationale vergadering te Philadelphia heeft gezegd. Het vroegere Noordamerikaanse staatshoofd zeide o.a.: „De mensen in het Kremlin houden in hun rechterhand de bedreiging van een militaire agressie tegen de beschaving. Met hun linkerhand werken zij aan een verzwakking van de ontwikkeling. Dit is de situatie, die thans geschapen is; en dit nog wel in een vrije wereld van vrije mensen.

Amerika heeft persoonlijke belangen in de vrijheid der volkeren en zal daarom moeten strijden tegen alle agressie tegen de democratie. De taak van Amerika is constructieve arbeid te verrichten in het welzijn van de vredelievende volkeren".

DE GRIEKSE GESTOLEN KINDEREN.

De regering der Verenigde Staten van Noord Amerika vroeg aan de door de communisten beheerste landen van Oost Europa onmiddellijk aan Griekenland tussen de tien- en veertienduizend kinderen terug te geven, die door de Griekse rebellen van hun ouders zijn weggenomen en toen over de grens zijn gebracht. Autoriteiten van het staatsdepartement zeiden, dat het verzoek gericht was aan Albanië; Bulgarije, Joegoslavië, Roemenië, Hongarije, Tsjechoslowakije en Polen.

GERINGE ACTIVITEIT OP DE BEURS.

Conversielening 98 7/16; Koninklijke 342; Unilever 292¼; Philips 232½; AKU 164½; Scheepvaart 188; HVA 229 5/8; Delimy 156¼; A'damrubber 161½.

De atmosfer ter beurze was zeer apathisch. Er was weinig publieke belangstelling en kleine omzetten. De handel was weinig van betekenis.

VAN ZIJN FUNCTIE ONTHEVEN.

Mgr. Dionysius Waledynski, hoofd van de schismatieke orthodoxe kerk in Polen, is door een regeringsbesluit van zijn functie ontheven. Redenen voor deze maatregel werden niet opgegeven. De 74-jarige bisschop is opgesloten in zijn paleis. Als zijn waarschijnlijke opvolger wordt genoemd de aartsbisschop van Bailystock, mgr. Thimoteus.

Gisteren overleed tot onze diepe droefheid in de ouderdom van 82 jaren, Mejuffrouw:

SUPHIA LUCIA CRUGER.

De teraardebestelling zal plaats vinden heden-middag om 4 uur. Sterfhuis: St. Elisabeths Gasthuis.

Isaac F. Dania, Isaac H. Dania, Edgar W. Dania, Albert Wilhelm Marugg, Emanuel Tokaay.

COMMISSIE ARUBA - CURACAO.

(ingesteld bij Koninklijk Besluit van 14 Juni 1948 no. 29).

De bovenbedoelde Commissie, welke tot taak heeft, gegevens te verzamelen en de Conferentie Nederland–Suriname–Curaçao en de Nederlandse Regering van Raad te dienen ten aanzien van de status van Aruba bij de instelling van een nieuwe rechtsorde voor het Koninkrijk der Nederlanden, zal zitting houden:

Op Curaçao: Woensdag 30 Juni a.s., in het Cultuurcentrum te Willemstad;

op Aruba: Vrijdag 2 Juli a.s., in de Raadzaal te Oranjestad, telkens **van des voormiddags 9.30 uur af**, teneinde hen, die daarop prijs stellen, de gelegenheid te geven, haar inlichtingen of mededelingen te verstrekken in verband met de vervulling van haar opdracht.

Aanmeldingen daartoe worden ingewacht:

Op **Curaçao:** vóór Dinsdag 29 Juni a.s. bij de Heer L. C. M. KERSTENS, Secretaris der Commissie, Gouvernements-Secretarie;

op **Aruba:** vóór Donderdag 1 Juli a.s. bij de Heer H. A. HESSLING, Secretaris der Commissie, Gezaghebberskantoor, bij voorkeur onder overlegging van een schriftelijke samenvatting van hetgeen in het midden zal worden gebracht.

Persoonlijke oproepingen kunnen in het algemeen niet worden gedaan.

2—1

Met ingang van 1 Juli a.s. worden gevraagd voor de Politiegarage te Mundo Nobo:

1 HULPMONTEUR,

enigszins bekend met eenvoudige reparaties van motoren, loon Fl. 43.50 per week;

2 WERKLIEDEN,

enige kennis bezittende van eenvoudige garagewerkzaamheden, loon Fl. 37.— per week.

Aanmelden politiegarage Mundo Nobo.

De Commandant
der Militaire Politietroepen,
E. L. VENEMA

Aanbesteding:

Franklin Delano Roosevelt huis.

De Directeur van Openbare Werken zal op Dinsdag 13 Juli 1948 des voormiddags 10 uur op zijn kantoor te Parera in het openbaar aanbesteden:

Bestek no. 90. Het bouwen van een ambtenaarswoning voor de Consul - Generaal van de V.S. van Amerika (het z.g. F. D. Roosevelt huis) op de Berg Arrarat.

Bestek en tekeningen zijn ingaande Dinsdag 29 Juni te verkrijgen aan zijn kantoor te Parera, tegen betaling van f.10,- per stel (restitutie f. 9.-)

De Directeur van Openbare Werken,
GROOTE

2-1

DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VOOR HAVENWERKEN N.V.

VRAAGT

VOOR DIRECTE INDIENSTTREDING

PEONEN

AANMELDING: PARERA

2—1